

“നിങ്ങൾ ഭൂമിയുടെ ഉപ്പാകുന്നു....ഉറ കെട്ടുപോയാൽ ഉപ്പിന് എങ്ങനെ വീണ്ടും ഉറകുകും”? റണ്ടായിരം വർഷങ്ങൾക്ക് മുൻപ് മുഴങ്ങിക്കേട്ട ഒരു ചെറം മാത്രമല്ല ഇത്. ഇന്നും പ്രപഞ്ചത്തിൽ അലയടിക്കുന്ന ദിവ്യചപനത്തിന്റെ പ്രഭയേറിയ തരംഗവിച്ചികളാണ്. തന്റെ മരണത്തിലും മറ്റുള്ളവർക്ക് ജീവൻ നല്കിയ നാമങ്ങൾ മൊഴികളുടെ സാരം ശഹിച്ചവരെല്ലാം സ്വയന്ത്രിക്കുന്ന പാത തേടി, പ്രകടനങ്ങളിലും ഉപ്പായി അലിംഗത്തുടർന്ന് കുടൈയുള്ളവർക്കും സമുഹത്തിനും രൂചിയേകി. നാമങ്ങൾ മൊഴികളിൽ അടങ്കിയ സാരം മുഴുവനും ജീവിതത്തിൽ സ്വാംശികരിച്ച മദർ ഏലീശ, പത്രതാൻപതാം നൂറ്റാണ്ടിലെ കേരളസഭയിൽ സന്ധാസിനികൾക്ക് മുന്നോടിയായി, മാതൃകയായി, വരുംതലമുറകൾക്ക് വെളിച്ചമായി. ഉപ്പിന്റെ ഉറകെട്ടുപോയാൽ അത് പ്രയോജനഗ്രാന്തിമാബന്ന തിരിച്ചറിവിൽ ഉറകെടാതെ സുക്ഷിച്ച ഈ സന്ധാസിനിയുടെ ഏളിയ ജീവിതത്തിൽ ദൈവം മെന്നതെ അടക്കതകരമായ പദ്ധതിയുടെ ചുരുളിയലാണ് സി.റി.സി., സി.എം.സി സന്ധാസിനിസഭകളുടെ സംസ്ഥാപനചരിത്രം. 1866-ൽ കേരളത്തിലെ ആദ്യസന്ധാസിനിസഭയായി കുന്നമാവിലെ പനമുമംത്തിൽ മദർ ഏലീശ ആരംഭിച്ച കർമ്മപീതത്തിനിഷ്പാദുക മുന്നാം സഭ ഇന്ന് സംസ്ഥാപനത്തിന്റെ 150-ാം വാർഷികം ആരോലാഷിക്കുന്നേം സി.റി.സി., സി.എം.സി., സന്ധാസിനികൾക്ക് ഇന്നോളം തങ്ങൾ അനുഭവിച്ച ദൈവകരുണ്ടായെന്നും പരിപാലനയ്ക്കും കൂടുംതുടർത്തയർപ്പിക്കാനുള്ള ജുഡിലി വർഷമാണ്.

ഉപ്പിന്റെ ധർമ്മങ്ങൾ ഏറെയാണ്. ഉപ്പ് എന്തിനോട് ചേർത്താലും അത് അതിൽ ലയിച്ച് അപ്രത്യക്ഷമാകും, ഉപ്പിന്റെ രൂപവും ഭാവവും ഒക്കെ അപ്രത്യക്ഷമാകുന്നേം അത് പുതുരൂചിയായി പടരും. ഒളിക്കപ്പെട്ട ജീവിതങ്ങൾക്ക് പ്രതീകമായി നാമൾ നല്കിയ ഉപമ എത്ര ശ്രേഷ്ഠം. സ്വാഭീഷ്ടത്തെ തുജിച്ച്, ശുന്നതയിലേക്കിരാൻ, ഫലദായകത്തിന്റെ ജീവിതം വഴി കുടൈയുള്ളവരുടെയും ബന്ധപ്പെടുന്നവരുടെയും വിദ്യുതയിലായിരിക്കുന്നവരുടെയും ജീവിതത്തിൽ പുതു രൂചിയേകി മറഞ്ഞിരിക്കുന്ന വ്യക്തിതങ്ങളാണ് എക്കാലവും സഭയുടെ മനോഹരിത. നിരയെ ഇലച്ചുടി, ഫലശുന്നത് മറച്ചുവയ്ക്കുന്ന അതിമരണങ്ങളുംപോലെ ആത്മീയ ശുശ്കതയെല്ലാം ഫലദായകത്തിന്റെ പ്രകടനം കാഴ്ചവയ്ക്കുന്ന ലോകത്താണ് നാം ഇന്ന് ജീവിക്കുന്നത്. അകം പൊള്ളയാവുന്നേം പുറമെ ആത്മീയതയുടെ പരിവേഷം ചാർത്തുന്ന ആചാരങ്ങളും ആരോലാഷങ്ങളും മാധ്യമപ്രചാരണങ്ങളുമൊക്കെയായി സൃഷ്ടിച്ചെടുക്കുന്ന ഒരു മാസ്തികതയിൽ ഫലശുന്നത് ഒളിക്കപ്പെടുന്നു. 2000 വർഷങ്ങൾക്കുമുമ്പ് പ്രകടനം ലേശം പോലും തീണ്ടാതെ അത്മീയ പരിവേഷത്തിന്റെ പുരിമയിൽ നാമൾ പ്രയോജിച്ചു. “നിങ്ങളിലെ ഉപ്പിന്റെ ഉറകെട്ടുപോകാതെ സുക്ഷിക്കുവിൻ, ഉറ കെട്ടുപോയാൽ പുറതേക്ക് വലിച്ചേറിഞ്ഞു മനുഷ്യരാൽ ചവിടപ്പെടാനല്ലാതെ മറ്റാണിനും കൊള്ളുകയില്ല”. അന്നും ഇന്നും ഈ ചെറം അത്മാവിൽ സീകിൽച്ച് 100 മേന്ന ഫലം പുരപ്പടവിക്കുന്നവർ തങ്ങളുടെ സഹനത്തിലും സഭയ്ക്കും സമുഹത്തിനും ലോകത്തിനും സ്നേഹത്തിന്റെയും സമാധാനത്തിന്റെയും കൂട്ടായ്മയുടെയും പുതുരൂചിയേകി ജീവൻ പകരുന്നുണ്ട്.

പോപ്പ് ഫ്രാൻസീസ് പരത്യനു, “സമർപ്പിതർ ലോകത്തെ ഉണർത്താനുള്ളവരാണ്”. ഓരോ കാലഘട്ടത്തിലും, ഉണർവ്വുള്ളവർക്കും ലോകത്തെ ഉണർത്താനും സാക്ഷ്യജീവിതം നയിക്കാനും കഴിയുന്നവർക്കുമാണ് ഉപ്പാകാൻ സാധിക്കുക, ഉപ്പിന്റെ ഉറ കെടാതെ സുക്ഷിക്കാനാകുക. ഉപ്പ് ക്രഷണം കേടാവാതെ സുക്ഷിക്കുന്നതുപോലെ സമുഹത്തിലെ നമ നഷ്ടപ്പെടാതെ സുക്ഷിക്കുന്ന ഉപ്പായി സമർപ്പിതവ്യക്തി മാറ്റാമെന്ന അഹാനമാണ് നാം കേൾക്കുക. ഉപ്പിന് സൗഖ്യം പകരാനുള്ള കഴിവും ഉണ്ട്. ഇങ്ങനെ പലവിധ കഴിവുകളുണ്ടെങ്കിലും ഉപ്പ് മറഞ്ഞിരുന്നുകൊണ്ടുതന്നെ രൂചിയും സൗഖ്യവും നല്കുകയും വന്നതുകളിലെ നമയെ സംരക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതുപോലെ 19-ാം നൂറ്റാണ്ടിൽ മദർ ഏലീശയുടെ ജീവിതം കർശനമായ ആവൃത്തിക്കുള്ളിൽ, വിദ്യുതമായ ഒരു ദീപിൽ ആയിരുന്നെങ്കിലും സമുഹത്തിന് പുതുരൂചിപകരാനും നമയെ സംരക്ഷിക്കാനും, സുവപ്പെടുത്താനും കഴിഞ്ഞത് നാമങ്ങൾ മൊഴികളിൽ മുഴങ്ങിയ ഉപ്പിന്റെ ധർമ്മം വ്യക്തമായി ശഹിച്ചതിനാലാണ് .

19-ാം നൂറ്റാണ്ടിൽ ആദ്യമായി കേരളസഭയിൽ സന്ധ്യാസ സഭകൾ രൂപപ്പെട്ടത് ആത്മീയ സാംസ്കാരിക സാമൂഹിക ഉന്നമനത്തിന് വഴി തെളിച്ചു. ഈന്ന് കേരളത്തിൽ കോൺവെന്റുകളും കോൺവെന്റ് സ്കൂളുകളും സുലഭമാണ്. എന്നാൽ 19-ാം നൂറ്റാണ്ടിൽ രണ്ടാം പകുതി വരെ കേരളത്തിൽ കോൺവെന്റുകളോ കോൺവെന്റ് സ്കൂളുകളോ ഉണ്ടായിരുന്നില്ലെന്ന താമാർമ്മധന മനസ്സിലാക്കുന്നോൾ കേരളത്തിലെ ആദ്യ സന്ധ്യാസിനിസഭയുടെ സ്ഥാപിക ദൈവദാസി മദർ ഏലിശയുടെ ഓർമ്മ വളരെ ശ്രദ്ധിച്ചംാണ്. 1831 ഒക്ടോബർ 15-ന്, തൊമ്മൻ-താം ദബതികളുടെ ഏടുമകളിൽ ആദ്യസന്ധാനമായി ഓച്ചന്തുരുത്തിലെ ക്രൂസ് മിലാഗ്രിസ് ഇടവകയിലെ വൈപ്പിഫ്രേറി കുടുംബത്തിലാണ് ഏലിശ ജനിച്ചത്. 19-ാം നൂറ്റാണ്ടിൽ, സമൂഹത്തിന്റെ പരിമിതികൾക്കുള്ളിൽ സ്ത്രീ സത്രന്തയായിരുന്നില്ലെന്ന്, എങ്കിലും വിവാഹത്തിനും ഹസമായ കുടുംബങ്ങളിലിട്ടും ശ്രദ്ധം, 20 വയസ്സു മാത്രം ഉള്ള ഒരു തുവ വിധവയും അമ്മയുമായ ഏലിശാമ മാറിചെന്തിക്കാനും ദൈവശുശ്രേഷ്ഠയിലുടെ ജനങ്ങളെ സേവിക്കാനും തീരുമാനിച്ചു ഒരു വലിയ ത്യാഗത്തിന്റെ 150 വർഷങ്ങൾ പൂർത്തിയാകുന്ന അവസരത്തിലാണ് നമ്മൾ ഈന്ന്. ഈ നൂതന കാല്പവയ്പും സന്തം സുവിശേഷതയും വിശേഷതയും കേരളസഭ എന്നും ഓർക്കേണ്ടതാണ്, സമർപ്പിതർ മാതൃകയാക്കേണ്ടതാണ്.

1866 ഫെബ്രുവരി 13-ന്, കുന്നമാവിലെ തന്റെ പരിസ്വകളിലോന്നിൽ പണിതുയർത്തിയ ഒരു പന്ദ്യമംത്തിൽ, ദൈവദാസി മദർ ഏലിശയാൽ സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ട, കർമ്മലീത നിഷ്പാദുക മുന്നാം സഭ (റി.എ.സി.ഡി)യിൽ നിന്നുമാണ് കോൺഗ്രീഗേഷൻ ഓഫ് തെരേസ്യൻ കാർമ്മലൈറ്റ് സ് (സി.റി.സി) കോൺഗ്രീഗേഷൻ ഓഫ് ദ മദർ ഓഫ് കാർമ്മൽ (സി.എം.സി) എന്നീ സന്ധ്യാസിനിസഭകൾ ഉരുത്തിരിഞ്ഞുവന്നത്. ഈന് സി.റി.സി., സി.എം.സി സന്ധ്യാസിനിസഭകൾ 150-ാം വാർഷികം ആദ്യഘടകക്കുന്നോൾ കർമ്മലീത നിഷ്പാദുക മുന്നാം സഭ (റി.എ.സി.ഡി)യും അതിന്റെ സ്ഥാപികയായ ദൈവദാസി മദർ ഏലിശയും ഓർമ്മിക്കപ്പെടുന്നു. 19-ാം നൂറ്റാണ്ടിൽ വീടിന്റെ അകത്തളങ്ങളിലോതുങ്ങിയിരുന്ന സ്ത്രീകളുടെ ജീവിതത്തിലേക്ക് ഒരു പുതുരുചി എത്തിക്കാൻ ഏലിശാമയുടെ ആത്മസമർപ്പണം വഴിയെറുക്കി. അവരുടെ ജീവിതങ്ങളിലേക്ക് വിദ്യയുടെ പ്രകാശവും നല്ല മാതൃകയും നല്കി സമർപ്പിതജീവിതത്തിലേക്ക് അവർക്ക് വാതിൽ തുറന്നുനല്കിയത് മദർ ഏലിശയുടെ ജീവിതത്തിലുടെയും പ്രവർത്തനങ്ങളിലുടെയുമാണ്. തനിക്ക് ദൈവം ഭാനമായി നൽകിയ സിദ്ധി റിത്യുഡേതങ്ങളില്ലാതെ പകിടാൻ മദർ ഏലിശ തഞ്ചാരായി. കർശനമായ ആവൃതിയോടുകൂടി സന്തം പുരയിടത്തിൽ, തന്റെ മകളോടും സഹോദരിയോടും കുടുംബങ്ങളിൽ മാത്തിന്റെ ആവൃതി മറ്റു റീതിൽ നിന്നെന്നതിയ വനിതയ്ക്ക് മുൻപിൽ തുറന്നുകൊണ്ട് തന്റെ ഫുദയവിശാലത അവർ വെളിപ്പെടുത്തി. തന്റെയും മകളുടെയും പേരിൽ വാകയിൽ തിരുവാടിൽ നിന്ന് ലഭിച്ച സത്ത്, മാത്തിന്റെ പേരിൽ ഏഴുതിവച്ചുകൊണ്ട് എല്ലാവരുമായി പങ്കുവച്ചു. പിന്നീടൊരിക്കലും ആ സതത് തന്റെതായിരുന്നെന്ന് സുചിപ്പിക്കുകപോലും ചെയ്യാതെ യാതൊരു വ്യത്യാസവും കാണിക്കാതെ മാത്തിന്റെ അനേവാസികൾക്കായി ഉപയോഗിച്ചു. വർഷങ്ങൾക്കുശേഷം മദർ ഏലിശയ്ക്കും മകൾക്കും പറയത്തക സത്തുണ്ടായിരുന്നില്ലെന്നും മറ്റൊളവരുടെ സത്തിന്റെ ആദായത്തിലാണ് ഇത്തെന്നും വർഷങ്ങൾ അവിടെ ജീവിച്ചതെന്നും വാദമുയർന്നപോഴും ഈ ലോകത്തിന്റെ സ്വത്തിനുവേണ്ടി ഏലിശാമ വാദിച്ചില്ല. ഉപ്പിന്റെ പവിത്രമായ ധർമ്മം മനസ്സിൽ ധ്യാനിച്ചു അമു പടിഗിരഞ്ഞി. അവിടെ ഏലിശാമ പകർന്ന ഉപ്പിന്റെ രൂചി അനുശോദിതയായിരുന്നു. ദൈവരംജ്യത്തിലെ ഒളിക്കപ്പെട്ട നിധികൾ സന്തമാക്കാൻ നശരമായതെന്നും തുജിക്കണമെന്ന അവബോധം അമ്മയുടെ മനസ്സിൽ ആശപ്പെട്ടിരുന്നെന്ന് ഏലിശാമയുടെ പ്രഭോധനങ്ങൾ തെളിയിക്കുന്നു. “രണ്ട് യജമാനമാരെ സേവിക്കുവാൻ ആർക്കും കഴിയുകയില്ലെന്നും ആകയാൽ ലോകത്തെ ഉപേക്ഷിച്ചു ഇരുശോമിശ്രിഹായോക്കും എക്കുപ്പെട്ടുകൊണ്ട് “കർത്താവാണ്. എന്നും ഓഫീസിലും എന്നും നീ പാടുക....ലൗകിക സമ്പത്ത്, ബഹുമാനം, വിനോദങ്ങൾ എന്നിവയെക്കുറിച്ചു ആരക്കെടുപ്പും സംസാരിക്കുന്നതു കേൾക്കുന്നോൾ തന്നെ അത് വിനാശകരമാണെന്നും തിരിച്ചറിയുക.“എന്നും ദൈവമേ, അങ്ങെയെയെല്ലാതു മറ്റുയാതൊന്നും ഞാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നും മറ്റൊന്നും എനിക്കുവേണ്ടും എന്ന് ചൊല്ലുക” എന്നും ഏലിശാമ കുറിച്ചുവച്ചത്.

സ്റ്റ്രീകൾ വീടിൽ മാത്രം ഒരുണ്ടിക്കഴിഞ്ഞ പത്താൺപതാം നൂറ്റാണ്ടിൽ ദൈവദാസി മദർ ഏലീഷ രണ്ടുപുതിയ പാതകളാണ് സ്റ്റ്രീകൾക്കായി തുന്നത്: സന്ധാസിനിജീവിതവും പെൺകുട്ടികളുടെ വിദ്യാഭ്യാസവും. മദർ ഏലീഷയും സഹോദരിമാരും ചേർന്ന് പെൺകുട്ടികൾക്ക് സമഗ്രപരിശീലനമാണ് നൽകിയിരുന്നത്. കണക്ക്, ഭാഷ, തയ്യൽ, കൊന്തകെട്ട്, പ്രാർത്ഥന, വേദാപദ്ധതി എന്നിവ അവരെ പറിപ്പിച്ചു. 1868 ജാനുവരി 2-ന് വി. അനന്തരാ നാമധേയത്തിൽ പെൺകുട്ടികൾക്കായി ഒരു ബോർഡിംഗ് ഭവനം ആരംഭിച്ചു. പ്രത്യേകമായ ജീവിതശൈലിയും പ്രാർമ്മനയിലധിഷ്ഠിതമായ വിദ്യാഭ്യാസവും ഇവർക്ക് നൽകിയിരുന്നു. സ്റ്റ്രീശാക്തികരണത്തിന്റെ ഒരു നിശ്ചിത കാൽബേവയ്പ്പാണിത്. 1868 ജൂലൈ 20 ഏലീഷാ പ്രവാചകൾ തിരുനാൾ ദിവസമാണ് ബൈർഡിനേലി ബൈച്ചിനേലി പിതാവ് സ്റ്റ്രീവിദ്യാഭ്യാസം അപ്പോസ്റ്റലപ്രവർത്തന മായി ഇവർക്ക് ഏല്പച്ചിച്ചുകൊടുത്തത്. പിന്നിട ഒരു സ്കൂൾക്കെടുവും അനാമ്പശാലയും ലെയോനാർഡ് മെല്ലാനോ പിതാവ് പണികൾപ്പിച്ചു. ഈ ആദ്യ സന്ധാസിനിസം വഴി സ്റ്റ്രീകൾക്ക് വിദ്യാഭ്യാസം ലഭിക്കുകയും സമൂഹത്തിൽ അവരുടെ നിലവാരം പുരോഗമിക്കുകയും ചെയ്തു.

പെൺകുട്ടികൾക്ക് വിദ്യാഭ്യാസം നല്കുന്നതിനായി അയക്കുന്നത് ഒരു ഉത്സാഹിപ്പോലും കണക്കാക്കിയിരുന്ന ഒരു സമൂഹത്തിൽ സ്റ്റ്രീ വിദ്യാഭ്യാസത്തിന് പ്രാമുഖ്യം നല്കിയ വനിത ഏന നിലയിലുള്ള മദർ ഏലീഷയുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ വളരെ വിലയേറിയതാണ്. കേരളത്തിൽ ആദ്യമായി പെൺകുട്ടികൾക്കായി കോൺവെൻസ് സ്കൂളും, ബോർഡിംഗും, ഓർമ്മണേജും സ്ഥാപിച്ച് പെൺകുട്ടികൾക്ക് സമഗ്രമായ വിദ്യാഭ്യാസം നല്കുക വഴി കുടുംബങ്ങളിൽ ആത്മീയതയുടെ ഒരു പുതിയ ഉന്നർവ്വ നൽകു വാനും സ്റ്റ്രീശാക്തികരണത്തിൽ ഒരു നിശ്ചിതത്വക്കാം കുറിക്കുവാനും ദൈവദാസി മദർ ഏലീഷയ്ക്ക് കഴിഞ്ഞു. സ്റ്റ്രീകളുടെ ആത്മീയനിലവാരം മെച്ചപ്പെട്ട് കുടുംബങ്ങളുടെ ആത്മീയ ഉന്നർവ്വിനും കാരണമായി. ഭർത്യശ്ശൈഷ്യയും കുട്ടികളുടെ വളർത്തലും മാത്രമായി ഒരുണ്ടിക്കൂടിയിരുന്ന കേരളസ്റ്റ്രീകൾക്ക് ഒരു പ്രത്യേകവിക്ഷണശൈലിയും പ്രാർമ്മനയിലധിഷ്ഠിതമായ വിദ്യാഭ്യാസവും നല്കുന്നതിന് മദർ ഏലീഷയ്ക്ക് കഴിഞ്ഞു.

സർഡിം ഉലയിലെന്നപോലെ

ഇപ്പോൾ 19-ാം നൂറ്റാണ്ടിലെ കേരള സമൂഹത്തിൽ പുതു രൂചി പകരാനും പുതുവെളിച്ചും വിതരുന്ന പാത വെച്ചിത്തുറക്കാനും കഴിഞ്ഞത് സന്ത ഇഷ്യാനിഷ്ടങ്ങളുടെ തലങ്ങൾ പുർണ്ണമായി വെടിഞ്ഞ ദിവ്യകുണ്ഠാടിന്റെ പെസഹാരഹസ്യങ്ങളോട് താബാതമുചേട്ട ജീവിതത്തിലും മാത്രമാണ്. മദർ ഏലീഷ തന്റെ പ്രഭോധനങ്ങളിൽ പറയുന്നുണ്ട്, ‘സുവിശേഷകനായ വിശുദ്ധ യോഹനാൻ വെളിപാടിന്റെ പുസ്ത കത്തിൽ ഏഴുതിയിരിക്കുന്നതുപോലെ, ഇംഗ്ലീഷേയുടെ മനവാട്ടികൾ ആ ചെമ്മരിയാട്ടിന്റെകൂടിയെ എല്ലായി ടത്തും പിൻചെല്ലുന്നു. ചെമ്മരിയാട്ടിന്റെകൂടിയായ ഇംഗ്ലീഷിഹായാക്കട്ട, ഈ ഭൂമിയിൽ സന്നോധ്യങ്ങളും ദെഹുമാനങ്ങളുടെയും വഴിയേയല്ല നടന്നത്; പ്രത്യുത ഭൂപരിങ്ങളുടെയും വ്യാകുലങ്ങളുടെയും നിഃാ വമാനങ്ങളുടെയും വഴിയേ അഭ്യന്തരം അതുകൊണ്ടാണ് വിശുദ്ധരായ കന്ധാസ്റ്റീകൾ സകല കഷ്ടതക ഒളയും നിന്നനങ്ങളെളയും സ്നേഹിച്ചതും പീഡനങ്ങളെളയും മരണത്തെത്തന്നെന്നയും സസ്നേഹാഷം സ്വീകരിച്ചതും’.

മദർ ഏലീഷയുടെ ജീവിതം മുഴുവൻ അമ്മ യാനിച്ച ഒരു സത്യമാണ് മിശ്രഹായുടെ പെസഹാരഹസ്യം. അമ്മ പറയുന്നു. ‘ഇംഗ്ലീഷിഹായുടെ പാടുപീഡകൾ എപ്പോഴും കണ്ണമുന്നാകെ ഉണ്ടായിരിക്കണം. പാടുപീഡകളെക്കുറിച്ചുള്ള ധ്യാനത്തിൽ നിന്നും ജനിക്കാത്ത സ്നേഹം ഭൂർഖലമായിരിക്കും’.

സഹനം ദിവ്യസ്നേഹിതൻ നമ്മ ശുഭികർശ്ചടുക്കാൻ നല്കുന്ന തീച്ചുള്ളയാണെന്ന സത്യം മദൻിന്റെ ജീവിതത്തെ ചുംഗു നിന്നു. അതിനാൽ അവർ സഹനങ്ങളിൽ പതറിയില്ല, പരാതിപ്പുടില്ല, പരിഭേദിച്ചുമില്ല. അവർക്ക് സഹനം ദൈവദാസിയായിരുന്നു, അത് ദൈവകരങ്ങളിൽ നിന്നാണ് അമ്മ ഏറ്റുവാങ്ങിയിരുന്നത്. അതിന് കർത്താവ് ഉപകരണമാകിയവരെ അവർ കുടുതൽ സ്നേഹിച്ചു. ഏലീഷാമയയ്ക്ക് സഹനം സ്നാനമായിരുന്നു. അതിൽ ഒരു കണിക പോലും നഷ്ടപ്പെടാതിരിക്കാൻ അവർ പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധിച്ചു.

എലീഷാമ തന്റെ മക്കളെ ഉപദേശിച്ചു: ‘ദിവസവും രാവിലെ എഴുന്നേല്ക്കുന്നോർത്തനെ അനുഗ്രഹിച്ചു പോകുന്ന സങ്കരണങ്ങളും പ്രതിസന്ധികളും സമാധാനത്തോടെ സഹിക്കാൻ തയ്യാറായി ദൈവത്തിന് സ്വയം സമർപ്പിക്കുക. അവരെ നേരിട്ടേണ്ടിവരുന്നോൾ കർത്താവേ, അങ്ങയുടെ തിരുമന്ത്രം എപ്പോഴും നിറവേറ്റുന്ന ചൊല്ലുക. സഹനദിസന്ദേശം കാലടികൾ ശ്രദ്ധയോടെ പിന്തുടരാൻ ജീവിതം മുഴുവൻ ശമിച്ച എലീഷാമ സർഗ്ഗം ലക്ഷ്യംവച്ച് മുന്നേറിയവളാണ്. ഈ ജീവിതത്തിന്റെ നശരത അവൾ മനസ്സിലാക്കിയിരുന്നു, അതിനാൽ ലോകത്തിന്റെ സുവാദങ്ങളും സൗഖ്യങ്ങളും ഇല്ലാതാക്കുന്നോൾ അവൾ തെല്ലും പരിഗ്രേഖിച്ചില്ല, മറിച്ച് ‘കർത്താവാൻ എന്തു ഓഹരി’ എന്ന് അവൾ പാടി. സഹനന്നിഷ്ഠങ്ങൾ അമ്മയ്ക്ക് ദൈവികപദ്ധതിയുടെ ചുരുളിയലിന്റെ നിമിഷങ്ങളായിരുന്നു. അതിനാൽ സഹനങ്ങളാനിലും മാനുഷികമായ ആശാസങ്ങൾ തേടാതെ അമ ദൈവത്തിരുമുൻപിൽ നിറ്റിബുദ്ധയായിരുന്നു. ആരെയും വേദനിപ്പിക്കാതെ, തനിക്കു ലഭിച്ച സഹനങ്ങളുടെയെല്ലാം വിലക്കുപോകാതെ റഹസ്യമായി സൃഷ്ടിച്ച താൻ സ്ഥാപിച്ച സഭയിൽ ഉപ്പായി അലിഞ്ഞി സ്ഥാതായി മററ എലീശ. 19-20 നൂറ്റാണ്ടിലെ കേരളത്തിലെ സ്ത്രീകളുടെ ജീവിതത്തിൽ സന്ധ്യാസത്തിന്റെ പുതുരുചി പകരാനും വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ പ്രകാശം പരത്താനും നമയുടെ പുളിമാവായിത്തീരാനും സാധിച്ച മറ്റ് എലീശ തലമുറകൾക്ക് കൈമാറിതന്നെ ഉപ്പിന്റെ രൂചി എന്നും അനേകർക്ക് ആശാസമായി, സൗഖ്യമായി, പാതയിൽ വെള്ളിച്ചുമായി തലമുറകൾക്ക് പാമേയമാക്കുന്ന എന്ന് പ്രാർഥിക്കാം.

